

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Dinî, Siyasî, Kültürel Yönüyle Alevilik-Bektaşılık	TİB5049		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Temel İslam Bilimleri - YL - Lisansüstü (yüzyüze)				
Amaç	İslam mezhepleri umumiyetle Zahiri ve Batini şeklinde iki temel kategoriye ayrılırlar. Alevilik/Bektaşılık geleneği Batini gelenek içerisinde şekillenen ve büyük oranda sözlü gelenek yoluyla günümüze kadar gelen bir mezhebi yapılanmadır. Bu mezhebin tarihi, teşekkülü, doktriner yapısı, oluşturduğu dini/kültürel kimlik, temel kaynakları, kurumları, modern dönemdeki talepleri bu ders çerçevesinde ele alınır.				
Ders İçeriği	İslam Mezhep mirası, temel kaynaklar, kavramlar, problemler. Zahiri ve Batini İslam mezhepleri Alevilik/Bektaşılığın tarihi. Alevi/Bektaşî ayrımı, ortak ve farklı alanların tahlili. Günümüz Aleviliğinin temel problemleri, yaşanan süreçler ve Alevilik çalışmaları kavranılır.				
Ders Kaynakları	İlyas, Üzüm, Tarihsel ve Kültürel Boyutlarıyla Alevilik, İsam Yayınları, 2013. , İrene, Melikoff, Uyur İdik Uyardılar, Demos yayınları, 2015., Alevî Kimliği, Hacı Bektaş-ı Veli				

Hafta	Konu
1	İslam Mezhep mirası, temel kaynaklar, kavramlar, problemler.
2	Zahiri ve Batini İslam mezhepleri
3	Alevilik/Bektaşılığın tarihi.
4	Anadolu Aleviliğinin Batini mezhep geleneği içindeki yerini anlama.
5	Aleviliğin bir mezhep formuna gelişinden önce sahip olduğu pro-Alevi form, dönemin siyasi olaylarının dini kültürü şekillendirmedeki etkisini anlama.
6	Aleviliğin müstakil bir mezhep olarak tarih sahnesine çıkışı ve gelişmesi.
7	Alevi/Bektaşî ayrımı, ortak ve farklı alanların tahlili.
8	Alevi din anlayışının temel müesseseleri, cem, semah, dede, hayvan kültürü vs. unsurların öğrenimi.
9	Alevi cemaatinin modern biliniyor ve tanınır hale gelmesi, kamusal alana açılmak süreci kavranır.
10	Günümüz Aleviliğinin temel problemleri, yaşanan süreçler ve Alevilik çalışmaları kavranılır.
11	Cumhuriyet döneminde Alevilik, Aleviliğinin kamusal alana açılması
12	Modern dönemlerde Alevi kimliğini tanımlama çabaları
13	Kamuoyunda Alevi açılımı olarak bilinen süreç ve Alevi cemaatinin cumhuriyet tarihi boyunca ilk defa resmen muhatap alınması.
14	Günümüzde Alevi cemaati, beklentiler, umutlar, hayal kırıklıkları, yeni yol haritaları.

Ders İş Yükü	Çalışma Türü / Öğretim Metotları	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	3	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	6	14
Ara Sınav 1		10	1
Ödev 1		36	1
Final		20	1
Ders İş Yükü:		192	
AKTS (Ders İş Yükü / 25.5):		7,53	

Program Çıktıları
1 Temel İslam bilimleri alanındaki temel kaynakları, gerçekleştireceği bilimsel araştırmalarda kullanabilecek düzeyde tanıır.
2 Araştırma yapma ve kaynakları uygun şekilde kullanma becerisine sahip olur.
3 Araştırma yapabilecek yeterli bilgi birikimini edinir ve alanla ilgili temel bilgilere sahip olur.
4 Bilgi kaynaklarından elde ettiği bilgileri, bilimsel kriterler çerçevesinde değerlendirir.
5 Alanla ilgili meseleleri tanıır, söz konusu meseleler üzerinde bilimsel düşünme becerisi kazanır.
6 Alanla ilgili kaynakları kullanabilecek derecede Arapça ve bir batı diline sahip olur.
7 Bilimsel araştırma etiğine sahip olur.
8 Alanla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
9 Alanında edindiği bilgileri, farklı alanlardan gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar ve yeni bilgiler üretir.
10 Alanla ilgili edindiği bilgileri sözlü ve yazılı olarak kullanma becerisine sahip olur.
11 Alanıyla ilgili etkinliklere katılır ve katkıda bulunur.
12 Uzmanlık bilgi ve becerilerini, disiplinler arası çalışmalarda kullanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12
Alevilik kavramını bilir	5	4	5	5	5	3	5	4	5	5	5	4
Bektaşılık kavramını bilir	5	4	5	5	5	3	5	4	5	5	5	4
Alevi ve Bektaşî kavramlarını karşılaştırabilir	5	4	4	4	5	3	5	4	5	5	5	4